

poročajo: Včeraj dne 1. maja pop. ob 3. uri je umrla pri nas znana in občespoštovana gostilničarka gospa Antonija Arnuš v starosti 47 let. Pogreb 3. maja ob 4. uri pop. Na dan pogreba je pred 10. leti umrl njen mož Alojzij Arnuš. Pokojna Arnuševa gospa je vodila gostilno v prostorih «Posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov. goricah nad 20 let. Bila je dobra, poštna, krščanska in zavednonarodna gospa celo v časih, ko je morala rad svojega prepričanja mnogo trpeti. Arnuševa gostilna pri Sv. Lenartu je slovela vsled svoje solidnosti in dobre postrežbe. V društveni dvorani Arnuševe gostilne je bilo od nekdanj zbrališče in zavetišče Slovencev, osobito vseh slovenskih katoliških organizacij. Pokojna Arnuševa gospa je bila silno blagega srca revežem. Vsled svojega ljudomilega značaja si je pridobila mnogo znancev in prijateljev, ki so jo vsi spoštovali. Pokojna je zapustila 3 nepreskrbljene otroke, od katerih se je njeno umirajoče srce najtežje ločilo. Počivaj v miru, duša zlata.

Zalostna novica od Marije Snežne. Neizprosna smrt je pobrala splošno priljubljenega gostilničarja in kmeta Jožefa Standeker. Umrl je 26. aprila, star 61 let in zapuščal svojo zalujočo ženo, dva sina in eno hčerko. Da je bil daleč na okoli priljubljen, je pokazala velika udeležba pri pogrebu. Spremili smo ga 28. aprila.

Kaj dela mariborska Orjuna? Mariborski orjunci so pridno na pretepaškem delu. Naši mirni Mariborčani niso nikjer več varni pred temi pretepači, ki napadajo po dnevu in ponoči pristaše naše stranke. V zadnjem času so s palicami pretepli pred državnim moškim učiteljskim učitelja Babška iz Slov. Bistrice, ki je odločen naš pristaš in je delal v Mariboru usposobljenosti izpit. Orjuna v Mariboru neprestano grozi s smrtjo uredništvu «Straže», ki se pa za grožnje te razbojniške bande zmeniti toliko, kot za lanski sneg. Državno pravništvo je obtožilo vse one Orjunce, ki so razbili stroje v Čirilovi tiskarni. Razprava proti tem vlomilcem bo majnika mesca, kateri dan se bo ravno vršila, bomo našim naročnikom sporočili, da si bo lahko marsikateri ogledal obraze mariborskih orjuncov. Mariborska Orjuna pa je sedaj po sestavi samoradikalne vlade zelo plaha, ker dobro ve, da jo čaka v najkrajšem času razpust.

Iz mariborske okolice. Ko sem videl v soboto v Jurčičevi ulici ob tritretu na 1 popoldne roparski napad nekega mlečozobega fantalina na našega urednika gosp. Goleca, sem si mislil, hvala Bogu, da nisem doma v mestu, ker tam se napadajo pred očmi policije pri belem dnevu na javnih ulicah mirni ljudje. Take kulture še mi hribovci pri nas ne poznamo. G. Golec je šel mirno po ulici. Naenkrat se pojavi neki nad 20letni fant za njim in ga udari po glavi, da mu je odletel klobuk. Ko ga je udaril po levi roki, kjer ima g. Golec protezo, mu pravi napadeni, kaj me biješ po roki, saj vidiš, da imam železno. Surovina ga je nato še parkrat vsekal po obrazu, da se je kri ulila. Naenkrat je bilo okrog napadenega pet do šest fantalinov, ki so ga mikastili proti Gosposki ulici. Ob vratih so se pojavili razni zasebniki, ki so z glavami kimali in se pogovarjali: «Das ist die Orjuna-Kultur». Slišal sem tudi, da so napadalci kričali: to imaš izdajca. Ko sem potem sam hodil domov in premišljeval ta prizor, sem si mislil, da smo dobili v Maribor balkansko kulturo, ker tam doli se med seboj pobijajo pri belem dnevu. Mi kmeti fantje smo že davno pozabili na tako izobrazbo, čeprav so nam olikani liberalci svoje dni očitali, da imamo vedno nože v rokah. Kakor sem pa sprevidel iz omenjenega dogodka, smo prisiljeni, če gremo v mesto, vzeti seboj nož ali revolver, da se bomo mogli boljše braniti, kakor ubogi invalid Golec. Tega ostudnega napada na onemoglega invalida ne pozabim svoje žive dni. Surovežu pa kličem: Sram te bodi lopov! Pride še dan, ko bomo obračunali s takimi podležil!

Mariborske novice. Minulo nedeljo je imela krog poldneva mariborska policija opravka z nekim srbijanskim vojakom, ki je kar na ulici izmaknil neki ženski denarnico. Ko ga je začela preganjati policija, je pognil bajonet, grozil in se spustil v tek, policaji pa za njim. Še le po daljšem preganjanju se je posrečilo nekemu civilistu, da je vrgel vojaka ob tla in nato so ga policaji vklenili in odpeljali v zapor. V Studencih pri Mariboru se je te dni ustrelil radi nesrečne ljubezni neki Plohl. Streljal je tudi na svojo ljubico, a je ni zadel.

Kaznovan demagog. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem je bil dne 30. aprila 1923 obsojen na dva dni zopora gospod Potočnik Franjo iz Koroške ceste, ker je pisal na Centralno vladno komisijo pismo, v katerem je dolžil funkcionarje Udruženja vojnih invalidov v Mariboru nečednih in umazanih dejanj glede blagajne, ki so se pa izkazale kot lažnjive.

Izvanredno lep par volov ima veleposestnik in naš somišljenik gospod Ivan Perko v Kamnici pri Mariboru. Takih volov menda ne najdeš v več okrajih na okrog. Vola tehtata nad 20 meterskih stotov. Visoka sta nad 1 m 80 cm. Barve sta črne z belimi lisami in sicer oba popolnoma jednaka. Vola-velikana sta dvojčka. — Stara še nista celo 6 let. Gospod Perko jih kupil pred leti nekje v hajdinski župniji. Lastnik jih uporablja za težko vožnjo. Vola nista na prodaj, pač pa si ju lahko vsakdo ogleda. Vredno bi bilo ta sijajni par postaviti na kako razstavo.

Kmetje-živinorejci iz Slov. Bistrice in okolice! — V Slov. Bistrici je živinozdravnik Skofič, ki je tudi pri Orjuni. Skofič je bil v pripravljalnem odboru slovenj-bistriške Orjune in je torej pomagal delati vse priprave za krvavo ustanovitev Orjune v Slov. Bistrici. — Kmetje in živinorejci, gospod Skofič pač nikakor ne zasluži, da bi ga vi z vašim denarjem podpirali. Skofič naj zdravi na pameti same orjunce, ne pa mirne kmetijske živine.

Novice od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Silno kosi

letos neizprosna smrt v naši župniji. Ni še dolgo od kar smo pokopali odličnega moža, vzor krščanskega učitelja, kakor si jih danes želi zastoj naše ljudstvo, Oroslava Arnuš, mu je sledil dne 23. aprila na poti v večnost njegov ljubi sosed Roškar Jožef, kateri ni bil samo vzor-gospodar, ampak tudi vzor-kristjan, ki je ob vsaki priliki rad pokazal svoje versko prepričanje. Oba pokojnika nam bodeta ostala v trajnem spominu. Pogrebci na sedmini Arnušovi so zložili 1000 kron in na sedmini Roškarkovi 800 kron za nove zvonove in s tem pokazali, kako sta pokojnika si silno želela jih slišati. Počivajta v miru blagi duši!

Opomin posojilničarjem pri Sv. Antonu v Slov. g. Opozarjamo naše posojilničarje, da naj dobro premislijo, predno prodajo svojo hišo, ker ni nobenega razloga za prodajo. Ako se pa proda hiša, naj se stori to na javni dražbi, kjer hišo oni dobi, ki največ ponudi. Skoro vsi člani posojilnice, ne samo nadučitelj Klemenčič, so pripravljani hišo kupiti za 40.000 kron, ker stane danes toliko vsaka lesena bajta.

Pri podiranju hrastov se je smrtno ponesrečil v Vurbergu viničar Zlahtič. Blagopokojnega bo zelo težko pogrešala njegova družina in pa vsi vurberski viničarji, ker je bil zelo marljiv in delaven član viničarske organizacije.

Kako je kaj v Ljutomeru? Za nadučiteljsko mesto v Ljutomeru se poteguje Orjunc Karbaš iz Slov. Bistrice. Šolski oblasti resno odsvetujemo, da nastavi tega pretepaškega voditelja pri nas. Možu so postala tla v Slov. Bistrici prevročna, zato bo dobro, da se ga nastavi v Macedoniji ali v Črnigori, kjer se v obrambo meje rabi take «junake». Ako pa pride v Ljutomer, bo ogromna večina starišev odgovorila s šolskim štrajkom. Propali kandidat Cvetko bi tudi rad postal nadučitelj v Ljutomeru. Radi njegovega ljubimovanja z Nemci in nemčurji ob česu vojne mož ni primerna oseba za našo na dobrem glasu stoječo narodno šolo. Čudimo se, zakaj ni nastopil mesta v Bregu pri Ptuj, kjer bi našel še nekaj nemčurskih bratcev. Živinozdravniku Skofu, kateri do prevrata ni hotel vedeti slovenski, njegova liberalna žilica ne da miru. Mož se ne zaveda, da je od države plačan, ampak misli, da ga plačuje demokratska stranka. Ako ne bo prenehal s svojimi izzivanji, se bo poskrbelo, da pride v Macedonijo ali Črnogoro, kjer nujno potrebujejo živinske dohtarje. Naš sodnik Tratnik bi naj navdušenje za Orjuno kazal le čisto zasebno, ko ljudstvo tega ne vidi, ker simpatije za Orjuno diskreditirajo «nezavisnega» sodnika. Mnenje ljudstva je, da je treba vse Orjunce, ki so državni nameščenci, spraviti v disciplinarno preiskavo, ker isti povdarjajo, da hočejo dobiti državo v svoje roke, da hočejo izvršiti revolucijo, dejanja, katerih ne more dopustiti nobena vlada.

Velik romarski shod na Črni gori pri Ptuj. Dne 12. in 13. bo na Črni gori pri Ptuj velik romarski shod. Dne 12. pride na Goro osem procesij iz raznih krajev Slov. Stajerske. Tudi Malonedeljčani in Sentlovenčani se bodo udeležili tega romarskega shoda letos ta 37 krat. Romarji se zberejo 12. maja v Moravskem vrhu pri kapeli ob 5. uri. Procesija pride ob 7. uri k Sv. Lovrencu, kjer bo tudi sv. maša. Po končanem cerkvenem opravilu se nadaljuje to romanje proti Ptuj čez širo zeleno Dravsko polje na Goro.

Cerkvena slovesnost pri sv. Janezu na Radelju. Kakor vsako leto, se tudi letos obhaja spomin sv. Janeza dne 16. maja pri božjepotni cerkvi na Radelju po običajnem sporedu.

Tridnevica v Zagorju pri Pilšanuju. V Zagorju se opravljata tridnevica v čast zagorski Materi božji in Lurški devici v dneh 11., 12. in 13. maja 1923. Začetek se začne z večernicami na visoki praznik «Vnebohoda».

Postavila se je naša omladina v St. Janžu na Drav. polju. Vselej se rad udeležim prireditve naše mladine. Tudi minulo nedeljo 29. apr. 1923 sem z veseljem šel gledat in poslušat, kaj zna. Bogat, skoro predolg je bil spored te prireditve, ki je mnogoštevilne obiskovalce zelo zadovoljila. Igralci in igralko, vrli pevci in pevke pod vodstvom požrtvovalnega gospoda organista so nas popolnoma zadovoljili. Deklamator je neustrašeno povedal trojno ljubezen, ki jo goji slovenska krščanska mladina, namreč ljubezen do Boga in Marije, do staršev, do domovine mile. Dobro se je postavil s telovadnimi točkami orlovski naraščaj. Posebno pa še je povzdignil našo prireditev tamburaški zbor iz St. Vida pod vodstvom šentvidskega gosp. organista. Bodi vsem za toliko požrtvovalnost in bratsko pomoč izrečena najsrčnejša zahvala! Imam samo eno željo: naj stopa šentjanska mladina po potu, ki ji ga kažejo krščanske njene organizacije, neustrašeno naprej!

Gibanje naše mladine v Makolah. Pri nas v Makolah deluje izobraževalno društvo, živahno tudi Orel in Dekliška zveza. Priredili smo v nedeljo, dne 29. aprila krasno igro «Stari in mladi». Čeravno so igro ponavljali, je bila društvena dvorana natlačena gledalcev. — Igralci so vloge krasno rešili, zlasti stari Jamnik, France in Alena; splošni smeh je vzbujal boter Blaže. Za konec so igrali šaljivi prizor «Kmet in fotograf». Ko so zagledali gledalci starega kmeta, je nastal splošen smeh po dvorani. Res, dobro smo se zabavali. Mladina draga, priredi nam še v kratkem zopet kaj takega.

Neznano utopljenko so spoznali. (Poročilo od St. Janža na Drav. polju). Na podlagi poročila Slov. Gospodarja se je zvedelo, kdo je bila dne 9. 4. v Loki najdena utopljenka. Bila je 24letna Marija Jan, doma iz Maribora, ki je služila tri leta pri trgovcu Granerju v Čakovcu. Dne 7. aprila pop. še je bila pri zdravniku dr. Blašiču v Čakov-

cu, potem se je odpeljela v Maribor. A ni šla na dom k materi, pred katero se je menda bala priti, ker je bila zapeljana od nekega bančnega uradnika, ampak je šla v kino, kjer se je brž ko ne bolj potrdila v svojem sklepu, ki ga je potem izvršila. Že 8. aprila so poročali iz Čakovca v Maribor, da je Alojzija Jan izginila iz Čakovca, ne da bi gospodarju to naznanila, 10. apr. so poročali šentjanžki orožniki policiji v Maribor, da se je našla utopljenka; sodniki so večkrat šli vprašati na policijo, če bi kaj vedela, a tam niso vedeli nič. Čudno to!

Kot zaupnik SLS Vam moram resnici na ljubo sporočiti, da je župan občine Ranče naš pristaš in se je zelo potrudil, da je vse naše volilce spravil v volilni imenik in tudi ob vsaki priložnosti agitiral za našo stranko. Zatorej se mu godi krivica, da se mu očita v dopisu «Povolitveni glasovi iz Frama» v štev. 17 Slov. Gospodarja, da se vmešava med samostojne pogorelec. Gospod rančki župan je res šel z loškim, ker ga je zadnji povabil v vinograd. Oba sta si stara prijatelja, vendar v političnem oziru zelo nasprotna.

Izvolitev novega župana. (Poročilo iz Ponikve ob južni železnici). Dne 26. t. m. je bil v tukajšnji občini izvoljen županom g. Franc Zličar, posestnik in gostilničar na Ponikvi, odločen pristaš SLS.

Tak nadučitelj pač ni na svojem mestu. Iz Ljubečne pri Celju nam poročajo: V jeseni smo dobili novega nadučitelja. Od takrat smo kaznovani za vsako zamudo, ker ta učeni gospod pač ne ve, da nam manjka delavcev. Kar mi ne smemo, dela on. S šolskimi otroci štihla skoro vsak dan po 2 uri med šolskim časom, da pridejo otroci domov s krvavimi žulji. Res je potreben kmetijski pouk, toda toliko ur menda ni predpisanih na teden. Prekopavanje vrta vidijo otroci doma in se ga naučijo po naši pameti lahko v eni uri, ne pa v 60ih urah. Da pride prepozno v šolo, ne rečemo nič, pa da ima naše otroke za barabe itd., pa menda le ni prav. Nadzornik gosp. Černež se naj malo prepriča, če je to res. Svojo učenko Rozar je udaril za uho, da je sedaj gluha na eno uho. Naše poslance prosimo, da se zanimajo za tega gospoda in gledajo, da se odstrani od tod. Šolo plačuje ljudstvo, da se otroci učijo lepega vedenja, ne pa surovosti in psokv. Ker smo v nevarnosti, da nam pohabi naše otroke, jih ne bomo pošiljali več v šolo! To naj vzame na znanje vsji šolski svet, naši poslanci pa skrbijo, da pridejo v višji šolski svet drugi možje, ki ne bodo nastavljali takih učiteljev za nadučitelje na večrazredne šole, ekr vsaj nadučitelj mora vedeti, kaj dela. Čudimo se sploh viš. šolskemu svetu, kako je mogel tega človeka poslati k nam. Seve, viš. šolskemu svetu je glavna reč, da je liberalni priganjač, vse drugo, šola, zmognosti itd. je postranska reč.

Upravičene pritožbe iz Gornjegograda. (Na naslov okrožnega sodišča v Celju). Pri nas je nujno potrebna takojšnja inspekcija naše sodnije. Naš sodni predstojnik počenja take stvari, da se vse skandalizira. Zastopniki strank, ki imajo vsak dan opravka pri sodniji, vedo povedati, kako so zastoj stranke iz Solčave čakale na gosp. Hočevarja, kako se je po «birmovanju» od strani nadlega kandidata Kocbeka pri škarpji g. vodja urada par dni «ogibal» sodnije tako, da je eden uradnik izjavil, da ga je treba proglasiti mrtvim in še mnogo drugih zanimivosti. G. Hočevar je stalni gost gostilne «pri škarpji», kjer se počenja stvari, kakor v nekdanj zloglasni ponočni kavarni «Črnagora» itd. na Dunaju. Splošno mnenje Gornjegradčanov je, da naj posveti žandarmerija brlogu «pri škarpji» več pozornosti, gleda na policijsko uro itd. G. Hočevar je žrtva te gostilne, zato bo najboljšje, da se mu odkaže mesto kje daleč proč od Gornjegograda, kjer bo lahko točno zahajal v urad, kar mu tukaj ni mogoče in kjer ne bo treba ga šele buditi, ko stranke že čakajo na razpravo. O teh zadevah se pri nas javno po gostilnah razpravlja.

Kmetijska dela v mesecu maju.

Doma na dvorišču in pri živini. Mesec maj je najlepši in najzdravejši mesec v letu; vsled tega ga opevajo pesniki in povzdigujejo nad vse naravoslovci. V maju se mladež radostno suče po zelenih pašnikih in livadah, kar pospešuje njeno telesno rast in krepi zdravje. Ko odide staro in mlado na prosto je skrbeti za varnost stanovanj proti požaru in tatvini, drugače pa vse shrambe, stanovanja in hleve pridno zračiti.

Pri menjavi krmiljenja živine pazimo na to, da ne nastopijo motenja v prebavilih. To se utegne pripetiti, ako pridemo prehitro od suhe krme na zeleno. Mlado zeleno krmo je dobro mešati s suho krmo, tako, da prideteta v začetku na en del zelene krme vsaj dva dela suhe krme. Od dne do dne višamo potem zeleno krmo in nižamo suho krmo. V teku štirinajstih dni se polagoma privadi žival na novo krmo. Iz zelene krme se razvija čestokrat v želodcu velika množina plinov; vsled tega postane žival napeta, zlasti če smo jo krmili z mokro ali v kupu razgretu krmo. Nevarno napenjanje se pojavi največje, ako krmimo mlado zeleno deteljo. Plini se utegnejo v tem slučaju razviti tako naglo in silno, da počti vamp in žival pogine, ako ni hitre pomoči. Da ohranimo živino pred takim nevarnim napenjanjem, je treba biti pri paši in pokladanju zelene detelje zelo previdnim. Napetim živalim je odvoditi pline s pomočjo požiralnikove cevi, ki se naroča pri kmetijski družbi v Ljubljani.

Molžno govedo je pasti samo toliko, kolikor je potrebno, da se živali izprehodijo. Pašnike izkoriščamo tudi najbolje, ako travo kosimo in jo pokladamo živini v hlevu, ker prihranimo na ta način škodo, ki jo povzročajo živali

s pohojho. Pri molznicah dobimo več mleka, ako jih krmi- mo s tečno zeleno krmo v hlevu in spuščamo po dve uri dnevno na dirkališče.

V Vinogradu. V slučaju nevarnosti pomladanske slane kurimo v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo množno težkega dima. Proti pomladanskemu mrazu je trta najboljčutilnejša takrat, ko so popki toliko pognali, da so vidni trtni listki in nastavek. Beli popkov mah varuje bele notranje dele pred pozebo. Ko so mladice postale 10 do 15 cm dolge, jih je treba poškopiti prvič proti peronospori z 1 odstotno raztopino modre galice in ob lepem vremenu. V istem času žveplamo trto proti plesnobi ali oidiumu. Pri žveplanju je paziti na to, da ne nasipljemo žveplene prahu na listje in mladice, temveč ga razpuhimo v prav fino meglo, ki se vsede na trtne dele in od pripekajočega solca prime. Pokončujemo grozdnega sukača in trtnega zavijača.

V sadonosniku. Pri novonasajenih drevesih je napraviti drevesne gredice, ki imajo nalogo, dovajati dežnico, katere vsajeno drevesce v prvem času mnogo potrebuje. Drevesna gredica pa omogoča tudi pristop zraka do korenin, kar pospešuje rast drevja. Gredico je držati prosto plevela in trave, da drevesu ne odtegujemo po nepotrebnem hranilnih snovi in potrebne vlage. Velika napaka, katero opazujemo prepogostokrat pri nevezjih sadjerejčih torej je, potročati drevesne gredice s plevami ali senenim zdrobom. Pokončujemo gosenice od glogovega belina prstenčarja, zlatoritke i. dr., ki se pojavljajo sedaj na sadnem drevju. Enako je posvečati pažno na jabolčnega cvetodera in pozneje jabolčnega zavijača, katera škodljivca prištevamo med največje škodljivce sadnjega drevja.

Na polju in travnikih. Dopršujemo sejanje krompirja. Sejmo koruzo in sadimo fižol, buče in drugo jarino in okopavine, ako tega nismo storili že v prejšnjem mesecu. Ozi- mino plejemo, predno se prikaže klasje. Ko je vzrasel krom- pir in koruza približno 1 dm visoko in se je napravila pr- stena skorja, tedaj je napočil čas za okopavanje. Oko- pavanje ima namen doseči uničenje plevela in pristop zraka v zemljo. V suhi okopavamo tudi zategadelj, da va- rujemo zemljo pred prevelikim izsušenjem. Po zakonu o zemeljski lasovitosti (kapilariteti) izhlapeva zemlja nam- reč največ vlage tedaj, če so njene zgornje plasti enako goste ali kompaktne, kakor spodnje. Zgornje rahle plasti na plitvo okopanih tleh pokrivajo spodnje ter jih varu- jejo pred izsušenjem. Zatorej velja pravilo, da je motika polovica dežja v suhi. Koncem mesca maja začnemo kositi deteljo. Sušimo jo kolikor mogoče počasi, naj- boljše na kozolcih ali na ostrvih, da listi ne odpadejo.

Na vrtu. Sadimo fižol, kumare, melone, paradiž, pap- riko, kolerabo in drugo zelenjavo. Sejemo salato v več presledkih, da imamo v vsakem času poletni dovolj užit- ne salate na razpologo.

V kleti. Pretočimo mlada vina v drugič, predno na- stopi poletna vročina. V vročem poletnem času ni dobro pretakati vina, sicer izgubi preveč alkohola in dišečin in s tem na svoji kvaliteti. Praznih sodov ne postavljajmo na solnce, da ne zadobe cika in se ne pokvarijo.

V čebelnjaku. Vsak čebelar mora voditi zapisnik, v katerega zapisuje vse važne dogodke in spremembe posameznih panjev. Če imajo čebele potrebo vode, se jih napaja ob slabem vremenu in panju z gobo in v ko- ritih s tem, da se nalije voda v kak sat. Sicer pa je po- trebno primerno napajališče v bližini čebelnjaka. Zaru- žajmo šibke družine, kajti čebelar se mora nadejati ob lepji paši le tedaj obilnega donosa, če so družine krepke. Pri združevanju dveh panjev je treba uničiti slabšo ma- tico in pustiti močnejšo, kar se spozna po množini in pravilnosti zalege. Vzgojevanje matic je eno najvažnejših opravil v pomladi, ker je usoda vsake družine odvisna od dobre matice.

Pastirček v maju pase že veselo,
Žalost v temo se povsod zagrinja;
Cvetje belo, višnjevo, rumeno,
Sirom rajski vonj svoj razpošilja.

Gospodarstvo.

KMETSKE PRITOŽBE PROTI NESMISELNEM IZ- VOZU.

Od odličnega kmetskega živinorejca smo dobili na- slednji dopis:

Zadnja leta je bilo izvanredno malo sena. Radi tega se je število goveje živine zmanjšalo splošno go- tovo za 50%. Iz lastne izkušnje vem, da smo odprodali vso govejo živino, za katero nismo imeli dovolj krme. Za ta slučaj je bil izvoz dober. A letos bo, kakor kaže, zelo mnogo sena. Živine pa je malo. Izvoznikarji, po- večini židje, pokupijo na sejmi in na selih vso živino, ki jo kdo ponudi na prodaj. Pitane živine ni dobiti. Prodaja se samo plemena živina, povečini mlada. In vse gre čez mejo. Izvoznikarji zaslužijo ogromne svote. Saj sem, sam slišal, ko se je tak krvoses hvalil, da za- služi pri 1 kg žive teže po 20 do 30 K!

Dasiravno je za živinorejca dobro, ako se živina lahko proda in za dobro ceno, vendar je sedaj večina živinorejcev proti nadaljnemu izvozu plemene živine. Vzroki so naslednji:

1. Ako potrebujem plemeno živino (bika, teličko, kravo, mlade vole), je na sejmju ne morem kupiti, ker izvoznikar- verižnik plača vsako ceno. Nam kmetom in bajtarjem ali viničarjem onemogoči nakup plemens- kega živinčeta.

2. Na tem ne trpi samo posameznik, ampak celo narodno gospodarstvo, ker se število živine ne more po- množiti na potrebno višino. In najboljše pleme gre čez mejo v klanvice, pri nas pa bomo prihodnja leta imeli same buše, mršavo, drobno živino.

3. Če bo šlo tako naprej, bo zmanjkalo vprežnih vo- lov. Pri nas je bil običaj ta, da ko sem težke, stare, za delo nesposobne vole prodal mesarju, sem šel na sejm ali pa «hauzirat» (od hiše do hiše) iskat mlajših vo- lov. Sedaj jih ne dobiš skoro za nobeno ceno. Tega je kriv sedanji pretirani izvoz.

Izražam torej željo kmetskih živinorejcev, naj se izvoz goveje živine tako dolgo ustavi, dokler ne bo šte- vilo živine prišlo na staro višino. Država pa naj malo bolj gleda na gojo plemene živine. Skoro nikjer ni več dobrega plemenskega bika.

Želim, da bi se o tem vprašanju izjavili še drugi kmetski tovariši. Več glav več misli.

J. S., kmet iz Slov. goric.

Opomba uredništva: Tudi uredništvo želi, da bi živinorejci-kmetovalci sami izrazili svoje mnenje o vprašanju izvoza plemenske živine. List bo bolj zani- miv in tudi podučen, če bodo kmetje in strokovnjaki povedali svoje mnenje.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. aprila 1923 se je pripeljalo 322 svinj, 5 koz in 3 ovce, cene so bile: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 700—1000, 7 do 8 tednov 1200—1400, 3 do 4 mesece stari 2000—2400, 5 do 7 mes. 3400—4500, 8 do 10 mes. 4800—5500, 1 leto stari 6000 kron. 1 kg mrtve teže 110—115 kron. 1 koza komad 600—700 kron.

Sv. Peter pri Mariboru (Čebelarški shod). Dne 13. maja bo imel pri nas g. Jurančič podučno predavanje o čebelarstvu. Vsi domači kakor sosedni čebelarji iz Hoč, Sv. Barbare, Sv. Marjete in Maribora so vabljeni.

«Cugi» se priporočajo saditi. Seme od domačih cu- gov, to je izvleček za vino (Heber) se dobi proti naprej vposlanih 3 din., ena porcija od K. Ferlež, Žalec 100, Slovenija. Ker so sedaj stekleni izvlečki jako dragi, se to sajenje priporoča.

Iz zagrebškega žitnega trga. Ako pogledamo na žitno trgovino preteklega tedna, vidimo bolj prijazno sliko, ker se je trgovina vršila v primernih mejah. Kupovala se je dosti moka in koruza, toda cene niso poskočile. Za izvoz se je kupovala samo koruza, pa bolj v mali količini. Dasi denarna kriza še dalje traja, vendar se je ni občutilo na žitnem trgu. Pšenico so kupovali posebno mlino, katerim je vsled prevelikih naročil stara zaloga pošla. Cene so se gibale med 450 do 460 din. za 100 kg postavljeno na postajo v Bački. Slavonska pšenica, dasi je slabše kako- vosti, je bila dražja. Rž se je zalo malo kupovala in to po 375 do 380 dinarjev za 100 kg. Za oves ni bilo zani- manja; vendar je računati na zvišanje cen ovsu, ker se znižana carina na izvoz. Ponujali so ga po 295—300 din. za 100 kg postavljeno na postajo. Kuruza se je živahno prodajala in sicer bačka po 265—270 din., slavonska pa po 275—280 din za 100 kg. Ječnem so kupovale samo pivovarne po 325—350 dinarjev 100 kg. — Moka: Za- nimanje je vladalo samo za bele vrste. Nularica se je pla- čevala po 7—7.10 dinarjev kg. — Otrubi so znatno po- skočili v ceni, ker je carina pri izvoru znižana na 15 din. Plačevali so se po 160—180 dinarjev za 100 kg skupaj z vrečami. V celoti se opaža pri vseh vrstah počasno dvig- ganje cen, ki pa se bo kmalu ostavilo, ker je povprašev- anje zelo slabo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 95—96 din., francoski frank stane 6.57 do 6.62 dinarjev. Za 100 av- strijskih kron je plačati 0.1365 do 0.1375, za 100 čeho- slovaških kron 289 do 291, za 100 nemških mark 0.33 do 0.33 in pol in za 100 laških lir 479 do 481 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.69 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja za 9 in pol točk poskočila.

Ptujski Hutter gre v zapor! 28. Aprila t. l. je bil obso- jen znani snopsar in industrijec alkoholnih pičak F. Hutter iz Ptuja radi prestopka zakona o živilih na dva dni zavora in 16 tisoč kron globe oziroma na nadaljnih 80 dni za- pora. Hutter je lansko jesen prodal dvema mariborskima vinskima trgovcema iz svojega vinograda na Plavcu vino glede katerega je ljubljanski kemični zavod izjavil, da je sumljivo, mariborski kmetijski kemični zavod ter dva iz- vedenca v vinarski stroki (vinarski ravnatelj Puklavec in višji kletarski nadzornik Zabavnik) pa so spoznali kot vino prodano tekočino za vinovito pičajo, to je, da je bila vinu primešana jabolčnica. Obravnava je bila zelo zanimiva ter je trajala skoraj nepretrgano 6 ur. Pravdni zastopnik Hutterja je bil odvetnik dr. Gosak iz Ptuja, ki je poskušal z vsemi sredstvi, da za vsako ceno reši obtoženca. Dop- rinesel je celo razna spričevala od raznih nemškutarjev, in Hutterjevih vinskih bratcev, ki so pripoznali to mešani- co za najboljšo namizno vino. Huter je znan še od Ornig- ove Štajerčeve dobe po vsem Dravskem polju — Halozah, Slov. goricah in sploh po celi Sloveniji kot najbolj zagrižen nemškutar, ki je od samih slovenskih grošev postal velik bogataš. Pri celi obravnavi se je zagovarjal Hutter nemški, ter je celo v predzadnji obravnavi sodniku v osornem tonu izjavil: «Ich verstehe nichts slowenische». Da bi imel pri oblastvih še več upliva, je dal svojo snopsarijo takoj po preobratu prekrstiti v «Prva Jugoslovska alkoholna industrijska družba poprej Simon Hutter sin». Res lepa jugoslovska družba, ki se sramuje slovenskega jezika.

NASE PRIREDITVE.

Sv. Lovrene v Slov. gor. Naša Dekliška zveza priredi na Križevu dne 10. maja lepo igro «Dve materic». Na spo- ređu je tudi petje in šaljivi govor. Domačini in sosedeje ste uljudno vabljeni.

Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo priredi bralno društvo «Edinost» tukaj «Miklovo Zalo», krasno ljudsko igro iz turških časov v osmih slikah. Krasne narodne noše, sijajne turške obleke, oder ves prenovljen! Začetek točno ob treh popoldne.

Sv. Lenart v Slov. gor. Ker je gospa Arnuševa nevar-

no obolela, za to se preloži igra «Miklova Zala» na po- snejši čas. Pa tedaj na svidenje.

Skupina Strokovne zveze viničarjev in kmet. delavcev pri Sv. Miklavžu obhaja v nedeljo, dne 6. maja delavski praznik v proslavo 1. maja. Zjutraj ob 6. uri bo slovesna sv. maša za umrle viničarje v društveni dvorani. Popoldne po večernih gledališka predstava «Repoštev». Carobna bur- ka v petih dejanjih. Vstopnina: Sedeži 5 n 4 din. Stojišča 2 din. Za šolsko deco 1 din. Vse prijatele poštenega raz- vedrila uljudno vabimo. Vsak delavec mora ta praznik slo- vesno in pošteno proslaviti. Bog živi! Načelstvo Strokovne zveze vin. kmet. delavcev.

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

«Da, zares —. Misliha sem na tisto tempeljnovo steno in na slike, ki smo jih gledali —. Ali se še spom- injate tistih ujetnikov —? Vlačili so jih pred kralja in jim sekali roke —. Kako pobite in nesrečne obraze so imeli sredi divjih vojščakov —! Kedo bi si bil mis- lil, — mislil, da bo črez tri ure ista, prav ista usoda zadela nas —? In gospod Headingly —!»

Obrnila se je v stran in je zajokala. «Nikar ne tuguj in ne obupuj, ljuba moja!» jo je mirila teta. «Ali nisi šele pred kratkim tako lepo po- vedala, da smo vsi v Božjih rokah in da nas Bog go- tovo ne bo hotel storiti nesrečne —! Kam pa mislite, da potujemo, gospod Stephens?»

Rdeče vezani Baedeker je še vedno gledal Stephen- su iz čepa. Dervišem se knjiga ni zdela vredna, da bi mu jo bili vzeli.

Pogledal je vanjo.

«Če mi ga pustijo,» je pravil, «si bom poiskal iz njega nekatere izvlečke VZ — hočem reči, se je po- pravil, ko je zapazil otožni smehljaj na Sadijinem licu, «— nekatere podatke o tej pokrajini. Da bi se le kje ustavili!» — O deželi tule imam vsaj temeljne pojme, sem si onidan na parniku dobro pogledal zemljevid. Nil teče od juga na sever, mi torej potujemo proti za- padu. Mislim, da se bojijo egiptovskih čet in da so za to pustili reko in dolino. Tod nekje pelje karavanska cesta, se spominjam, vzporedno z Nilom, kakih sedem- deset milj* zapadno od reke. Ako ostanemo v zapadni smeri, računam, da pridemo v enem dnevu do ceste. Naravno je, da se take karavanske ceste drže studen- cev, ki se, dasi poredko, vendarle nahajajo tu in tam po puščavi. Tudi tale cesta gre mimo nekaterih stu- dencev, kakor sem opazil na zemljevidu. Dobili bomo torej vode in tudi počitka in sence. Kajte kjer so stu- denci, tam je tudi zelenje, so palmovi gaji, oaze, in v oazah ležejo ljudje in živali hote ali nehote k počitku. Upajmo torej, da bo kmalu boljši! Cesta se začne v Assiutu ob Nilu in pelje v deželo dervišev, tako da —.»

Presunljiv krik je pretrgal njegovo pripovedovanje in cela ploha nerazumljivih besed se je ulila za njim, besed brez pomena in brez zmisla, jeznih in zapovedu- jočih, in v neprestanem ponavljanju so se usipale na ušesa iznenadenim potnikom.

Vsi so se ozrli za vzrokom nepričakovanega iz- bruha.

Nekoliko zadaj za drugimi je jezdil gospod Stuart, protestantovski pridigar. Rdeče lise na njegovem obra- zu so se poglobile v škrlatno rdečico, njegove oči so bile prazne in nenaravno so se bleščale in kregal se je, ne- prestano kregal, kregal —.

Ubožcu se je zmešalo —.

Kako usmiljena je mati narava! Ne dopusti, da bi njeni otroci prehudo ne trpeli. «To je preveč, reče, «tale ranjena noga, tele razpokane ustnice, tale zbegani, trpinčeni duh. Počivaj nekoliko uboga duša, da se ti rane na telesu zacelijo, da bo tvoje telo spet porabno stanovanje —!»

In z usmiljeno roko zagrne duši njene ranjene, bo- leče čute z nezavestjo in jo odpelje v mračno kraljestvo domišljije —. In trpinčena duša ne čuti več bolečin, ne vidi več, ne sliši več, odmaknjena je iz trdih, krutih od- nošajih prostora in časa in biva v prijetnih sanjah preteklosti —.

Ljudje pomiljujejo blaznega človeka, pa če pogle- daš bližje, se boš prepričal, da je blaznost le dobro- dejno zagrinjalo, s katerim usmiljena mati narava za- krije trpečemu duhu njegovo nesrečno stanje —.

Vprašaje so gledali beduini gospoda Stuarda. Kma- lu so umeli, da je zblaznel. In blaznost je za beduine nadnaraven pojav, bojijo se blazneža, da je z duhovi v zvezi, pravijo, nadnaravne moči mu pripisujejo.

Eden beduinov je pojezdil na čelo karavane in spo- ročil poveljniku o dogodku. Ko se je vrnil, sta dva Arabca vsak ob svoji strani prišla Stuarda, da bi ne padel s kamele.

Črnc, ki je bil naklonjen Angležem, se je približal polkovniku in mu nekaj šepnil.

«Kmalu se bomo ustavili, Belmont!» je pravil Coch- rane.

«Hvala Bogu! Upam, da dobimo vode. Tako ne mo- remo naprej!»

«Dejal sem črncu, naj nam pomaga in da ga bomo naredili za bimbašija, če se srečno vrnemo v Egipt. Mislim, da bi nam rad pomagal, če bi le mogel — ampak —.»

Ustavil se je. Njegove oči so zrle v daljavo proti vzhodu.

«Poglejte tamle!» je dejal z bridkim obupom v glasu.

* Dobrih sto kilometrov.

(Dalje prihodnjič).